

ВИСШ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

№. У-36.....

Дата 10.02.98

К.В. 2/98

Извънредно заседание

Р. Марев

12.02.98

[Signature]

бул. Витоша 1а
1000 София, България
тел. (2) 875 513,
803 923
факс (359 2) 876 514

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД
Дх. № 5/К.92/98
Дата 11.02.1998

Д О
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД

СТ А Н О В И Щ Е

на ВИСШИЯ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ
по конституционно дело № 2/1998г.

ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

По искане на 50 народни представители от XXXVIII Народно събрание за установяване противоконституционността на §§1, 2, 5, 9, 14, 19 и 20 от Закона за изменение и допълнение на Закона за нотариусите (ДВ бр.123/XII.1997г.) изразяваме следното становище:

1. Относно искането за обявяване на противоконституционността на §§ 1, 2, 5, 9 и 14 от цитирания закон

1. От съдържанието на искането на 50-те народни представители от XXXVIII Народно събрание се вижда, че в действителност те сочат единствено допуснати според тяхното разбиране нарушения на разпоредбите на Правилника за организацията и дейността на Народното събрание. Ако и доколкото са допуснати такива нарушения, и то конкретно на разпоредбите, регламентиращи реда на внасянето, обсъждането и приемането на законопроекти, извън всяко съмнение, е

2.

че те не обуславят нарушения и на Конституцията от само себе си.

2. Законът за нотариусите от 15 декември 1997 год. е обсъден и приет на две гласувания, както това е установено с разпоредбата на чл.88, ал.1 от Конституцията. От съдържанието на искането на петдесетте народни представители остава впечатлението, че според тяхното разбиране всяка разпоредба на даден законопроект трябва да се обсъжда и гласува на две четения. Очевидно подобно разбиране не намира опора нито в цитирания член на Конституцията, нито в разпоредбата на чл.66 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание. Напротив според чл.66, ал.4 от Правилника при първото гласуване на законопроектите те се обсъждат в тяхната цялост. А от това логически следва, че в действителност всяка отделна разпоредба се обсъжда и приема конкретно само при едно четене, а именно второто.

Законопроектът е внесен по инициатива на двама народни представители. Това обаче не означава, че останалите народни представители нямат право след първото гласуване да направят свои предложения за допълнения, изменения и пр. на внесените законопроекти. Такова право те безусловно имат и то не само за законопроектите, внесени от народните представители, но и за тези, внесени от Министерския съвет - чл. 68 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание.

От изложението на народните представители, направени искането, по повод на което е образувано настоящото дело, не става ясно нарушенията на кои и какви принципи на правовата държава имат превид.

II. Относно искането за обявяване на противоконституционността на §20 от Закона за изменение и допълнение на Закона за нотариусите.

С §20 от закона от 15 декември 1997 год. се изменя §6 от преходните разпоредби на Закона за нотариусите. Според първоначалния текст на този параграф заварените от закона лица, изпълняващи нотариални функции в районните съдилища, са придобивали правоспособност на нотариус без конкурс за района, в който са изпълнявали тези функции. Изменението на цитирания § 6 от преходните разпоредби на закона с атакувания §20 задължава и тези лица да се явят на конкурс като при неиздържането му техните права отпадат.

Според нашето разбиране първоначалният текст на §6 от преходните разпоредби на Закона за нотариусите създаваше привилегия на 110 лица от осем милиона български граждани. По този начин в действителност е бил нарушен основният принцип на равенство на гражданите пред закона - чл.6, ал.2, изр.1 от Конституцията. Това е така, защото от всички лица, отговарящи на изискванията на закона за придобиване на правоспособност на нотариус, определен кръг придобиват тази правоспособност с привилегия, която не може да има каквото и да било оправдание. Наистина те са изпълнявали нотариални функции, но това е било в качеството им на държавни служители при съвършено различна организация на тези функции. Това обстоятелство не сочи безусловно на по-голяма компетентност на тези лица от тази на всички останали юристи, имащи изискуемия от закона стаж (чл.8, ал.1, т.3 от закона). От тази гледна точка създаването на привилегия на тези 110 лица би могло да накърни

конституционното право на труд и свобода при избора на професия (чл.48, ал.3 и 4 от Конституцията) на други 110 лица, които може би са по-компетентни от тях. Твърдението, че с приетото изменение на §6 от преходните разпоредби на закона не отговаря на действителността, че е накърнено правото на тези лица на труд и свобода при избора на професия. Това свое право те безусловно могат да пражнят, но при равнопоставеност с всички останали кандидати.

III. Относно искането за обявяване на противоконституционността на §19 от Закона за изменение и допълнение на Закона за нотариусите

Намираме, че със създадените нови алинеи 4, 5 и 6 на §5 от преходните разпоредби на закона се отстранява нарушението на основния конституционен принцип за равенството на гражданите пред законита. Преди изменението и допълнението на закона е ясно, че в първите органи първоначалният състав на нотариалната камара обхваща само 1/8 от лицата, които ще имат правоспособност на нотариуси, само тези 110 лица ще участват в първоначалните ѝ органи само те ще съставят и приемат устава на камарата и т.н.

С внесените допълнения на §5 от преходните разпоредби на закона за нотариусите не се накърнява правото на гражданите да се сдружават. Впрочем Нотариалната камара не е сдружение по смисъла на чл.44 от Конституцията. Нотариалната камара е установена от закона институция, в която по право и в същност задължително членуват всички нотариуси. Затова е естествено в нейното

5.

първо общо събрание да участват всички нотариуси, първият съвет на нотариусите да бъде избран от всички нотариуси, същото важи и за първия контролен съвет.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВАС:

